DZIENNIK OBOZOWY APW

M.p. wtorek 4 grudnia 1945 r. Rok II. 262 (539)

MOSKWA ODRZUCIŁA AMERYKAŃSKĄ PROPOZYCJĘ WYCOFANIA WOJSK Z PERSJI

Waszyngton 4.XII. Rząd sowiecki odrzucił propozycję amerykańską, aby wojska wszystkich 3 mocarstw ewakuowały terytorium Iranu do dnia 1 stycznia. Przedstawiciel departamentu stanu nie ujawnił dalszych szczegółów odpowiedzi sowieckiej, ale oświadczył, iż wszystkie 3 mocarstwa nadal obowiązuje postanowienie konferencji teherańskiej, w myśl którego winny one ewakuować z swych wojsk Iran do 2 marca 1946 r.

Londyn 4.XII. Korespondent dyplomatyczny Reutera donosi, że rząd sowiecki odpowiedział wczoraj na notę brytyjską w sprawie Persji. Nota sowiecka stara się uzasadnić nieprzepuszczenie wojsk perskich na teren rozruchów w Azerbajdżanie argumentem, iż miejscowe siły perskie byłyby dostateczne dla uśmierzenia powstania, gdyby nie zaczęły "terroryzować ludności". Nota zapewnia, że rząd sowiecki w pełni uszanuje klauzule zarówno traktatu brytyjsko-sowiecko-perskiego z r.1942, jak i postanowienia konferencji teherańskiej.

Teheran 4.XII. W łonie rządu perskiego powstał poważny konflikt na tle ustosunkowania się do ostatniej akcji Sowietów. Podczas kiedy premier Hakimi robi wszystko, aby nie drażnić Moskwy, to kilku innych ministrów żąda zajęcia bardziej zdecydowanego stanowiska. Przywódcą opozycji przeciw polityce obecnego premiera jest były premier Seyd Zia, który jest szczególnie znienawidzony w Moskwie. Zia żył przez 20 lat na emigracji w Palestynie i dopiero przed 2-ma laty powrócił do Iranu. Według powszechnej opinii ściśle z nim związany jest obecny szef sztabu armii perskiej gen. Aarfa, który posiada też doskonałe stosunki z Anglikami. Podczas kiedy dzienniki prosowieckie wychodzące w Teheranie ostro atakują Zia, nazywając go "cudzoziemcem, który zatruwa atmosferę polityczną i przyjaźń sowiecko - perską" to przedmiotem ostrej krytyki prasy antysowieckiej jest osoba nowego burmistrza Teheranu Nurimana. Mianowany on został przed kilkoma dniami przez premiera i pierwszym jego krokiem było obsadzenie wielu stanowisk przez członków prosowieckiej partii Tudeh, którzy zostali zwolnieni przez poprzedniego burmistrza.

DE GASPERI STWORZYŁ NOWY RZĄD WŁOSKI

Rzym 4.XII. Dziś o godz.3-iej nad ranem przywódca chrześcijańskich demokratów de Gasperi złożył wizytę księciu regentowi Umberto i oświadczył, że powierzona jemu misja utworzenia gabinetu uwieńczona została powodzeniem. Stało się to możliwe dzięki zgodzie partii liberalnej, aby teka ministra spraw wewnętrznych powierzona została socjaliście. Pełna lista gabinetu ogłoszona będzie dziś.

ANGLIA PROPONUJE ZMNIEJSZENIE GARNIZONÓW OKUPACYJNYCH W AUSTRII

Londyn 4.XII. Rząd brytyjski zwrócił się do St.Zjednoczonych, Sowietów i Francji z propozycją wydatniego zmniejszenia garnizonów okupacyjnych wszystkich 4-ch mocarstw w Austrii. Jest to nieodzowne dla umożliwienia poprawy sytuacji ekonomicznej w tym kraju. Dotychczas bowiem na 6 milionów ludności cywilnej przebywa tam ponad 1 milion wojsk okupacyjnych. Propozycja brytyjska przewiduje również deklarację 4-ch mocarstw o poszanowaniu granic Austrii z roku 1937. Zobowiązałoby to również inne państwa do poszanowania tych granic i czekania z zaspokojeniem ich ewentualnych pretensji terytorialnych aż do czasu podpisania traktatów pokojowych. Chodzi tu w pierwszym rzędzie o pretensje Jugosławii do Karyntii. Istniejący obecnie okupacyjny zarząd administracyjny w Austrii ma być stopniowo zniesiony i zastępowany organami rządu austriackiego, który tylko na najwyższym szczeblu byłby kontrolowany przez komisję sojuszniczą. Jednocześnie zostałyby zniesione istniejące obecnie między poszczególnymi strefami okupacyjnymi przeszkody, uniemożliwiające wolną wymianę towarów i komunikację.

Sztokholm 4.XII. Radio szwedzkie donosi, że w sobotę i niedzielę doszło w Wiedniu do poważnych starć między żołnierzami brytyjskimi i amerykańskimi z jednej strony a sowieckimi z drugiej. Widownią wielu bójek były sale teatrów i kin. Garnizony wszystkich państw w Wiedniu zostały wzmocnione i silne posterunki żandarmerii patrolują ulice w poszczególnych strefach okupacyjnych stolicy.

SŁOWA BEZ ZNACZENIA

Belgrad 4.XII. Ogłoszony tekst nowej konstytucji jugosłowiańskiej gwarantuje obywatelom wolność osobistą, wolność słowa, prasy stowarzyszania się, dochodzenia swych praw przed sądem. Mężczyźni i kobiety mają prawo głosu po ukończeniu 18 roku życia. Jakkolwiek kościół ma być oddzielony od państwa to obywatelowi gwarantuje się swobodę sumienia i wykonywania praktyk religijnych. Uznawana jest własność prywatna. Propaganda Tito określa tę konstytucję jako "na równi z sowiecką najbardziej demokratyczną na świecie" i nie kryje, że jest ona wzorowana na konstytucji stalinowskiej.

DECYDUJĄ SIĘ LOSY POŻYCZKI AMERYKAŃSKIEJ DLA ANGLII

Waszyngton 4.XII. W środę lub czwartek ogłoszony będzie ostateczny wynik anglo - amerykańskich rokowań finansowych. W kołach dobrze poinformowanych twierdzą, że różnice poglądów między obydwiema stronami znacznie się zmniejszyły. Dotychczas nie osiągnięto jeszcze porozumienia w sprawie żądania amerykańskieg , aby część pożyczki użyta była przez Anglię na spłatę jej długów wojennych wobec dominiów i innych państw. Kraje te po otrzymaniu dolarów mogłyby z kolei kupować towary w Ameryce. Ameryka chce objąć kontrolę nad tymi spłatami, czemu kategorycznie sprzeciwia się rząd brytyjski. Na wczorajszym posiedzeniu przedstawiciele amerykańscy poczynili pewne propozycje, które obecnie rozważa rząd brytyjski. Od jego decyzji zależy w pierwszym rzędzie wynik rokowań.

Londyn 4.XII. Dziś rano w londyńskich kołach gospodarczych panował optymistyczna nastrój co do ostatecznego wyniku rozmów waszyngtońskich. Przypuszcza się że kanclerz skarbu Dalton powiadomi Izbę Gmin natychmiast po powzięciu ostatecznych decyzji. Najprawdopodobniej udzielenie pożyczki przez Amerykę uzależnione będzie od uprzedniego ratyfikowania przez Anglię uchwał konferencji monetarnej z Bretton Woods. Przewidywały one stworzenie międzynarodowego banku i międzynarodowego funduszu stabilizacyjnego. W tym wypadku jeszcze przed końcem roku Izba Gmin przedyskutowałaby sprawę tej ratyfikacji oraz całokształtu stosunków gospodarczych ze St.Zjednoczonymi. Według ostatnich doniesień nowe propozycje amerykańskie przewidują pożyczkę w wysokości 3,750.000000 dolarów, która by została spłacona w ciągu 37 lat. Oprocentowanie ma wynosić 2 % w stosunku rocznym, przy czym przez pierwsze 5 lat procenty nie będą płacone. Jeżeli brytyjski bilans płatniczy będzie ujemny to płacenie procentów będzie również zawieszone.

GEN.EISENHOWER KANDYDATEM NA SEKRETARZA ORG.ZJEDN.NAROD.

Londyn 4.XII. Obradująca obecnie w Londynie komisja przygotowawcza Organizacji Zjednoczonych Narodów ma zakończyć swe prace do końca b.tygodnia, tak aby raporty były gotowe na dzień 7 stycznia, kiedy to odbędzie się pierwsze ogólne zebranie wszystkich państw, wchodzących w skład organizacji. Dotychczas nie powzięto decyzji co do stałej siedziby Organizacji. W sprawie tej ma być przeprowadzone tajne głosowanie. Również nie jest jeszcze rozstrzygnięta kwestia czy protokóły z posiedzeń Rady Bezpieczeństwa mają być dostępne dla wszystkich państw czy też tylko dla członków rady. Jedną z pierwszych czynności na konferencji styczniowej będzie mianowanie stałego sekretarza organizacji. Wczoraj stało się wiadomym, że delegacja brytyjska wysuwa na to stanowisko gen. Eisenhowera, który niedawno objął stanowisko szefa sztabu armii amerykańskiej. Nie wiadomo, czy przyjmie on nową propozycję. Innymi kandydatami na sekretarza są dwaj Kanadyjczycy, jeden Australijczyk oraz norweski minister spraw zagranicznych Lie. Głównymi kandydatami na przewodniczących ogólnego zgromadzenia Zjednoczonych Narodów jest belgijski ministers spraw zagranicznych Spaak oraz minister australijski Evatt. Według innych pogłosek krążących w Londynie kandydatami na 6 niestałych miejsc w Radzie Bezpieczeństwa są: Kanada, Południowa Afryka, Polska (tzn. rząd warszawski) Holandia, Egipt i jedno z państw południowej Ameryki.

AUSTRIACCY ZBRODNIARZE WOJENNI

Wiedeń 4.XII. Ogłoszona została pierwsza lista austriackich zbrodniarzy wojennych, która zawiera przeszło 300 nazwisk. Trzy osoby figurujące na liście zasiadają obecnie na ławie oskarżonych w Norymberdze, są to Seyss - Inquart, Baldur von Schirach i Kaltenbrunner. Poza tym lista zawiera nazwiska Rintelena i gen.S.S.Sepp -Dietriecha.

Z OSTATNIEJ CHWILI

Ateny 4.XII. Wybory parlamentarne w Grecji zostały wyznaczone na dzień 31 marca 1946 r.

Bukareszt 4.XII. Rumuńska partia socjal - demokratyczna odrzuciła ofertę komunistyczną wystawienia wspólnej listy w przyszłych wyborach i postanowiła pójść do wyborów samodzielnie.

Manila 4.XII. Sądzony tu przez amerykański sąd wojenny japoński generał Jamaschito, stojący pod zarzutem zbrodni wojennych, zwrócił się do najwyższego sądu St.Zjednoczonych z prośbą o przeniesienie jego rozprawy do Waszyngtonu.

Singapore 4.XII. W czwartek pod przewodnictwem admirała Mounbatten rozpocznie się tu konferencja w sprawie sytuacji na Jawie i w Indochinach. Uczestniczyć w niej będą przedstawiciele wojsk francuskich i holenderskich oraz szef sztabu imperialnego marsz.Alan Brook.